BRĪVAIS LATVIETIS

FREE LATVIAN

Svešumā vienoti Latvijai!

NO. 2. 1.JULIJA 1948

Fārada Aprūpes Fonds

Pazīstamais Kanādas latviešu sabiedrikais darbinieks Māriss Vētra piesūtījis Kanadas Latviešu Klubam, Toronto; Monterālas latviešu palīdzības komitejai un Edmontonas latviešu biedrībai "Imanta" vēstuli, kuras saturs var interesēt visus Kanādas latviešus. Māriss Vētra starp citu raksta:

Latviešu Centrālā Komiteja Vācijā jau atkartoti aicina mani realizēt Latviešu Aprūpes Fondu no regulārām jauniecelotāju iemaksām, lai ar to varētu nodibināt un uzturēt darba sagādes biroju latviešu DP vajadzībām. Mani personigie piedzīvojumi, sludinoties arodu presē un meklējoties dienas laikrakstu sludinājumos un maizes darba steigā uz tiem daudz simtu vēstuļu atbildot, ir sagādājuši 5 mēnešu laikā darbe līgumus un iecelošanas atļaujas pāri par 200 latviešiem. Arī Jūs, kas gājuši šo ceļu, jo labi zināt, ka tikai laiku un nedaudz naudas vajaga, lai šadā ceļā vien Kanādā darbu varētu atrast tūkstošiem mūsu līdztautieši. Bet ir tačū vēl arī citi ceļi! Cik milzīgs darbs varētu tikt veikts, ja būtu daži cilvēki, kas sevi varētu tikai tam upurēt. Un tas nebūt nebūtu grūti realizējams, ja katrs Kanādā esosais latvietis- un kaut arī tikai puse no visiem - ik mēnesi tam ziedotu 50 centus. Šodien Halifaksas - T.Brilta ar pašuzupurēšanos vadītā latviešu kartoteka jau uzrāda pāri par 1000 jauniecelotāju. (Arī šī kartoteka ar pāri par 3000 izsniegtām izziņām drīz pārsniegs privātpersonai iespējamu rīcību). Un LCK, uz to dibinoties, nu prasa no manis līdzekļus darba biroja radīšanai. Neesmu ne L.C.K. biedrs ne arī draugs, bet viņas doma ir pareiza un Kanādā nodibinātam Latviešu Palīdzības Fondam varētu būt ne tikai materiala, bet arī dziļi moraliska nozīme latviešu lietā. Bet, ja arī tas nebūtu tā, arī tad privatpersonai, kā man un Briltam, nav iespējams pieskārties lietai, kas prasa it visu latviešu uzticību un atsaucību. Tas nav arī iespējams no šī, gandrīz ārpus Kanādas guļošā stūra - Jaunskotijas. Tas ir iespējams tikai caur atzītu latviešu pārstavi, jeb visām mūsu Kanādā esošam latviešu biedrībām apvienojoties kopēja uzsaukumā tautiešu.

(noslēgums 6.1.p.)

Andrejs Eglitis

Rūgtās dainas Jāņu laikā svešumā

Kas tos ziedus pieraudājis?
Kuŗus plūcu, tas rasoja;
Kuršu sievu, Māras meitu,
Sēļu zemes dvēselīte.

Klausaities lepni ļaudis
Kāda mana Jāņu diena:
Tēvu spieda krievu zeme,
Māsu ekkšķu vainadziņš.
Saderēta mātes meita
Vāczemē krustu meta.

Piecus gadus nāve viļa
Kapu ziedus vainagā,-
Kaut tā vītu otrus piecus,
Šaī zemē negulēšu

Visu nakti izmeklēju
Svešu tautu puķu druvu.
Tā ziediņa neatradu,
Kas aug tēva ežmalā,
Tā bāliņa nesasaucu,
Kas sargāja tēvu zemi

Nu zināju, kas sapēja
Svešu ziedu vainagā;
Cik māmiņu pieminēju,
Tēvu zeme nopūtās.

Nebaŗat, lielas tautas,
Ka es ziedus izgulēju.
Pie bāliņa labāk bija
Nātru klepi pagalvī.

Dievs saspēra kāju kājas
Melnajam zirneklim--
Speŗ, Dievīņ, otru reizi
Kāju kājas sarkanam;
Ja gaidīsi gaŗu dienu,
Ierāpos debesīs.

Jaunveidotais atver vārtus

(No Vašingtonas)

Šī gada jūnijā mēnesis paliks latviešu bēgļu atmiņā ne tikai pieminot Latvijas brutālo okupāciju, ko bolševiku bruņotie spēki izveda 1940.gadā jūnijā, un masu deportācijas 14.jūnijā nākošā, 1941.gadā; bet paliks pieminā, pozitīvā ziņā, arī ar bēgļu imigrācijas likuma pieņemšanu Sav.Valstu Kongresā, jo daudziem latviešu bēgļiem atverās vārti uz Sav.Valstīm; ar šo likumu īsti sāksies bēgļu problēmas atrisināšana humanā veidā.

Ne tikai, ka šis likums, ar kuŗu pasaules specīgākā un brīvākā valsts uzņemas vadību un ceļa rādītāja lomu bēgļu problemā, ar to dodot spēcīgu ierosinājumu citiem sekot; bet arī jāņem vērā, ka liela daļa no IRO līdzekļiem, kas galvenā kārtā nāk no Sav.Valstīm, uz priekšu tiks izlietoti konstruktīvam bēgļu pārveša - nas un novietošanas nolūkam, kamēr līdz šim tie aizgāja galvenā kārtā nometņu uzturēšanā, kas pēc būtības nekas cits nebija kā uzturēt milzīgu starptautisku nabagu māju.

Ap tagad pieņemto bēgļu imigracijas likumu risinājās asas cīņas gandrīz divi gadi. Kā tagad tas skaidri un kaili izpaužas preses ziņojumos, kardinālais jautājums bija, kadus bēgļus izvēlēties, lai pildītu Sav.Valstu kvotu bēgļu novietošanā.

Pirmais bēgļu likuma projekts, kas tika iesniegts un debatēts Kongresā, bija tā sauc. Stratona likums, ko iesniedza Kongresam pusotra gadu atpakaļ. Aiz viņa stāvēja varenā " Citizens Committee on Dispalced Persons", kas attīstīja milzīgu aģitāciju bēgļiem par labu, bet parspīlēja, jo visi līdzšinējie piedzīvojumi pierādīja, ka 90% preference tiek dota vienai atsevišķai bēglu grupai, kuŗa pie tam auga no dienas uz dienu, papildinoties no bolševiku okupētiem austrumu apgabaliem, kamēr citiem tikt ārā no tās elles bija

(noslegums 5.1.p.)

B R Ī V A I S L A T V I E T I S
Ziemeļamerikas latviešu
nacionāls laikraksts
FREE LATVIAN
Latvian National Newspaper
for North America
Izdevējs un atb.redaktors:Konrads Dobelis
Galvenais redaktors: Aleksandrs Kundrats
Eiropas redakcijā: Andrejs Eglītis(Zviedrijā)
Maksis Čulītis(Rietumvācijā)
Redakcijas adrese:Latvian Newspaper" FreeLatvian"
9536-107 A Ave.,Edmonton,Alta.
Canada
Publisher and Responsible Editor: K.Dobelis
Editor-in-Chief :A.Kundrats

A.KLAUPIKS

Kā palīdzēsim

Pēc ilgām un sīvam cīņām likums par 205.000 bēgļu ielaišanu Sav.Valstīs beidzot tomēr ir pieņemts.Uz šī likuma pieņemšanu ilgi gaidījuši visa lielā bēgļu saime nometnēs un tāpat arī visi tie,kas darījuši savu daļu,lai Amerikas likumdevēji atvērtu durvis uz lielo Brīvības zemi tiem, kas brīvības dēļ zaudējuši dzimteni un visu,kas tiem bijis.
Likuma pieņemšanai ir tālu ejoša nozīme visas bēgļu problēmas atrisināšanā, jo viens no likuma pieņemšanas motīviem ir likvidēt bēgļu nometnes Vācijā,Itālijā un Austrijā. Bēgļiem Zviedrijā,Dānijā, Anglijā un no citām zemēm likums nedod iespēju iecelot Sav. Valstis.Šo nometņu likvidēšanas akciju ievadīs lielakas bēgļu masas izceļošanā uz zemi,kura paš - laik ir bagātākā un stiprākā visā pasaulē.Tas nozīmē,ka nākamos divi gados vismaz daži desmiti tūkstoši latviešu no bēgļu nometnēm varēs doties uz Sav Valstīm.
Viens no svarīgākiem jautājumiem ir: kur šie jauniebraucēju tukstoši atradīs sev apmešanos?.Kā zināms , atrast darbu Amerikā katram ,kas no darba ne baidas nav grūti,bet daudz sarežģītāks jautājums ir ar dzīvokļu sagādi.Tie bēgļi, kam Amerikā nav radu ne tuvāku paziņu gandrīz nekā nevar darīt,lai sagādātu pajumti,kamēr tie vēl ir Vācijā.Te nu ir liels un atbildīgs uzdevums it visām Amerikas latviešu organizācijām,draudzēm un katram atsevišķam latvietim, kas Amerikā jau daudz maz iedzīvojies.Lielākā daļa Amerikas latvieši ir māju īpašnieki.Daži jau ir uzņēmuši savās mājās iebraucējus un citiem būs izdevība to darīt.Kam nebūtu iespējams sagādāt pajumti pašu mājās pie labas gribas to varēs atrast pie saviem Amerikas draugiem un paziņām.Katram Amerikas latvietim vajadzētu atrast apmešanās iespējas vismaz vienai latviešu ģimenei.To darot būs lidzēts netikai bēgļiem, bet būs nodrošināta arī Amerikas latviešu organizāciju un draudžu dzīves uzplaukšana un spēcīgāku latviešu centru izveidošana.
Zinu, ka vairākos gadīju - mos iebraucēju nostāja ir bijusi tāda ,kas vietējiem latviešiem sagādājusi nepatīkamu vilšanos.Bet neaizmirsīsim,ka kara un bēgļu gaitu gadi tūkstošus bija izravuši no normālas dzīves . Paies zinams laiks līdz iebraucēji atradīs paši sevi un pielāgosies atkal normāla cilvēka dzīves veidam.Tie,kuŗus nav skāris kara posts, var būt loti palīdzīgi atrast vietu dzīvē nelaimīgajiem trimdiniekiem,kam tā brutālas varas laupīta.

Iebraucējiem jāsaprot ,ka ar nonākšanu Sav.Valstīs , Kanādā vai cīŗur beidzas visas IRO un valsts "aprūpes un "apgādes".Baznīcas,Draudzes un organizācijas dara un darīs savu daļu,lai palīdzētu atrast novietošanos, bet tā nebūs vairs nometņu dzīve ar visām tās ipatnējām parādībām.Uz Ameriku braucot daudz ko būs jāatstāj Vācijā un tiem , kas būsn sapratusi darīt,ieiešana normālā dzīvē būs vieglāka.

Baltieši protestē

Latvieši , lietuvieši un igauņi šogad Montreālā iespaidīgā sanāksmē atcerēs 13.un 14.jūnija 1941.g aizvestos baltiešu upurus. Garīgais akts luteraņiem notika somu baznīcā,kur aizlūgumu par aizvestajiem noturēja somu mācītājs Yrtima.Katoļticīgie pulcējās lietuviešu katoļu baznicā. Tad simtiem baltiešu devās uz Ville Lasalle,mazu pilsētiņu Montreālas tuvumā , kur notika iespaidiga protesta demonstracija.
Laukums bija greznots pusmastā nolaistiem Baltijas valstu nacionālajiem karogiem. Kā goda viesis ieradās Darba viceministrs E. Kote,kurš ir arī šī iecirkņa parlamenta loceklis. Tāpat klāt bija arī Lielbritanijas Apvienotās Preses direktors Kanādā R.Kyserlingks.
Sanāksmes ievadījumā Kanādas baltiešu vārdā klātesošos uzrunāja G.J.Rukšenas. Viņa nosvērtā un datiem pamatotā runa deva pārlieciošu pārskatu par bolševiku šausmu darbiem 1941. g. 13.un 14. jūnija Baltijas valstīs.
Pēc tam runāja viceministrs dep.E.Kote uzsvērdams mazo tautu tiesības uz brīvību un patstāvību.Ministrs mudināja baltiešus mīlēt demokratiskos principus un izteica cerību,ka miermīlīgās baltiešu tautas atgūs savu neatkarību.Ministra domas pastiprināja direktora Rob Kyserlingka uzruna.
Latviešu palīdzības komitejas vārdā A.Caunītis aicināja latviešus neaizmirst un nekad nepiedot ciešanas,ko mūsu tautai sagādājis komunisms.
Sanāksmes noslēgumā klātesošie pieņēma protesta rezoluciju,kurā Padomju Savienība apsūdzēta Baltijas valstu neatkarības un brīvības nolaupīšanā un necilvecīgā 200.000 baltiešu noslepkavošanā un deportēšanā. Igauņu biedrības priekšnieces A.Gruman kundzes aicinājumā nolēma rezoluciju nosūtīt visām mums draudzīgām lielvalstu valdībām un iziciliem politiskiem darbiniekiem.
Nedalītu piekrišanu guva arī iespaidīgais simboliskais uzvedums -Baltijas tu atbrīvošana.
Cerams, ka Montreālas sarīkojums dos ierosmi arī citām šī kontinenta latviešu organizācijām Aizvesto atceres dienu rīkot ik gadus. Mums jādara viss , lai modinātu civilizēto tautu vēl snaudošo sirdapziņu.
Montreālas baltiešu lielo demonstrāciju plaši atzīmēja šīs miljonu pilsētas vissā presē. K.L.

Aizvesto baltiešu piemiņas sarīkojuma ierīcības komitejа.Otrais no labās- Montreālas latv.Pal.Kom. priekš - sēdētājs K.Lazdiņs.Aplī - viceministrs E.Kote.

Mūsu pateicība

Mūsu laikraksta gaitu uzsākšanas gadījumā apsveikumus redakcijai piesūtījuši Latvijas valdības ārkārtējo pilnvaru nesējs - Latvijas sūtnis un pilnvarotais ministrs Lielbritanijā Kārlis ZARIŅS,Latvijas sūtnis un pilnvarotais ministrs Sav.Valstīs Dr.Alfrēds BĪLMANIS; Kanādas un Sav.Valstu latviešu organizāciju un draudžu vadoši darbinieki , kā arī daudzi Ziemeļamerikas,Zviedrijas ,Anglijas,Brazīlijas un Rietumvācijas tautieši.
Par sirsnīgajiem uzmudinājuma vārdiem un laba vēlējumiem lūdzam pieņemt dziļi izjustu pateicību.
"Brīvais latvietis"
redakcija.

Atkal 200

Jūnija beigās Halifaksas ostā no Eiropas ieradās 200 jauni latviešu iecelotāji.Pēc īsas uzturēšanās Halifaksā tautieši devās uz savām jaunajām darba vietam -raktuvēm,būvdarbiem un mājsaimniecības darbiem.

Sav mācītājs

Mūs informē: Kanadas latviešiem līdz šim nebija pašu tautības garīdznieka.Tāpat nebija nevienas latviešu draudzes.Pateicoties Latv. baptistu draudžu general - sekretāra A.Klaupika pūlēm Kanādas baptistu savienība jau tuvākā laikā izsauks no Eiropas latviešu mācītāju.

R.Šillers
Nujorkā,U.S.A.

AMERIKAS LATVIEŠI

Uzņēmumā redzams pirmais Amerikas latviešu karogs, zili-zaļa-zelta krāsās.To izgatavoja 1912 .gadā Bostonas Latviešu Luterāņu draudze.

Nav iespējams noteikti pateikt cik Ziemeļamerikā ir latviešu.Minējumi svārstas starp 30.līdz 50.000, ieskaitot latviešus Kanādā.Taisnība,laikam,būs vidū. Latvieši Savienotās Valstīs apmetušies galvenā kārtā dažās austrumu apgabalu pilsētās, bet mazākās grupās dzīvo izkaisīti arī citur,it sevišķi Kalifornijā,Floridā un vidus apgabalos.Novērtē, ka Nujorkā un tuvakā apkārtnē dzīvo apm.5.000 latviešu.Vairāki tukstoši mūsu tautieši atrodami Filadelfijā,Bostonā un Čikāgā.Ir arī latviešu kolonijas Detroitā,Klīvelandā, Los Angelesā, San Francisko un citur,bet par to aktivitāti neko daudz nedzird.

Amerikas latviešu sabiedriskais sastāvs ir diezgan raibs, bet viņā predominē strādniecība.Daudzi tikuši pie lielākas vai mazakās turības.Divos gadījumos bija nesamērīgi lielāks inteleģences pieplūdums: ap 1905. un sekojošos gados, un sākot ar 1946.gadu, kad ieradās otrā pasaules kara bēgļi.- Būtu aplami apgalvot , ka latviešu emigrācija uz Sav.Valstīm sākās tikai ar 1905.gadu.Pirmie latviešu imigranti ieradās Bostonā ap 1888. gadu.Redzamākie bija Jēkabs Zībergs(Sieberg) Alberts Šturms un citi. Bostonas mēnešraksts"Ausma " savā 1943.gada septembra izdevumā par pirmajiem imigrantiem rakstija:

"Jaunajiem iecelotājiem bija diezgan grūti atrast darbu.Radās ideja dibināt kādu biedrību,kas palīdzētu bezdarbniekiem un slimniekiem. 24.decembrī,1889.gadā, Sieberga vadībā, Bostonā tika nodibināta pirmā latviešu biedrība Amerikā..."

Jēkabs Zībergs ir vienigais no pirmajiem imigrantiem Sav.Valstīs,kas vēl ir starp dzīvajiem.Šīgada martā Zīberga tēvs nosvinēja savu 85.dzimšanas dienu. Bez viņa nenogurstošās un vadošās sabiedriskās darbības Bostonas latviešu biedrībā,pirmās latviešu organizācijās Sav.Valstīs,viņš ar 1922.gadu sāka ņemt dzīvu dalību Bostonas latviešu Ev.Luterāņu draudzē kā tās priekšsēdis.Zībergs sarakstījis arī vairākas grāmatas ar reliģisku un tautisku saturu,17 gadus no vietas izdeva "Amerikas latviešu kalendaru,nol896.g.līdz 1920 gadam izdeva " Amerikas Vestnesi", bet 1893.g.viņš izdeva "Angļu valodas mācību".- 1918.gadā Zībergs nodibināja "Amerikas latviešu tautisko savienību" ar nodaļām Filadelfijā,Nujorkā, Čikāgā un Klīvelandā, Savienības mērķis bija atbalstīt jaundibināto Latvijas republiku. 1924.gadā Latvijas valdība iecēla Zībergu par Latvijas goda konsulu Bostonā, kādā amatā viņš palika līdz 1936.gadam.Zībergs ir Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris.

Bostonas piemēram drīz sekoja latvieši citās lielākās pilsētās dibinot savstrapējās palīdzības biedribas 1892.g.nodibināja Filadelfijas brīvo latvju biedrību; 1893.g.Nujorkas latviešu biedrību, bet 1897.gadā Ilinoises latviešu biedrību Čikāgā.Vislielākā no Amerikas latviešu laicigām organizācijām patlaban ir Nujorkas latviešu biedrība.

Ap to pašu laiku Amerikā sāka nodibināties arī latviešu luterāņu draudzes: Bostonā pirmo draudzi sāka organizēt 1891.g.,bet Filadelfijā 1896.g-1896.gadā no Latvijas Amerikā iebrauca mācītājs H.Rebāne,kas izveidoja Bostonas Trīssavienības draudzi,Filadelfijas Sv.Jāņa draudzi un Čikāgas Ciānas draudzi.Mācītājs H.Rebāne turēja dievvārdus arī Nujorkā,Baltimorā un Klīvelandā.Kā misisonārs viņš brauca arī uz Kanādu.- Sākot ar 1895.gadu Nujorkā sāka darboties māc.Kārlis Podiņš,sludinājot dievvārdus Jūrnieku Institūtā. No viņa darbības ar laiku izauga Nujorkas latviešu Evan. Luterāņu draudze,kurai Podiņs kalpoja līdz 1946.gada novembrim,kad to atvietoja no Zviedrijas atbraukušais māc.Richards Zariņš.Zariņa vadībā Nujorkas draudze ir kļuvusi par lielāko un iepaidīgāko latviešu luterāņu organizāciju Sav.Valstīs.

Luterāņu baznīcas darbs Kalifornijā sāka attīstīties kopš 1908.gada,kad tur ieradās māc.Jānis Balodis.
Latviešu baptisti Amerikā , kaut skaitliski mazāki,visumā bija attīstījuši enerģiskāku rosību, un patlaban latviešiem Sav.Valstīs ir vairāk baptistu mācītāju kā luteraņu.-Pirmo baptistu draudzi dibināja Filadelfijā 1900.gadā, un tā joprojām ir vislielākā un stiprākā latviešu baptistu organizācija Ziemeļamerikā.Bostonas draudze dibinatā 1902.g.,bet Čikāgās un Nujorkas draudzes 1904.g.

Visās lielakās pilsētās ir arī latviešu organizācijas kas seko bolševiku partijas līnijai.Īstu komunistu starp latviešiem Amerikā nav daudz,bet viņu iespaids ir lielāks par viņu skaitli.Ir nožēlojami,ka starp cilvēkiem, kam nav bijis personīgs kontaksts ar tragisko īstenību Latvijā un Eiropā ,joprojām atrodas tādi, kas ļaujas musināties un apmulkoties.

Ar 1946.gadu sāka ierasties jaunie imigranti no Eiropas. Jauno trimdinieku ierašanas ar laiku parveidos arī Amerikas latviešu seju.Pēc imigracijas likumprojekta noteikumu grozisanas paredz, ka Sav.Valstīs no jauna ieradīsies vairāki desmittukstoši latviešu.

MĀRISS VĒTRA

Kā tikt pie pilsoņa

Kanādas kultūra aug augumā. Ja gadu atpakaļ vēl dzirdējām sūdzoties par akademiski izglītotu darbinieku trūkumu mazākās provincēs,tad tagad jau atrodam i arstus,i advokatus,i architektus pat zelta raktuvēs smiltis skalojot,pat kiegeļus jaunbūves nēsājot,pat dzelzceļa stigas tīrot un ar traktoru lauku farmas apbraukājot . Kas par to ,ka viņi šajos darbos ir iekļuvuši kontrabandas ceļā.Tas tomēr nenoliedzams un arī visiem kanādiešiem zinams fakts.Vietējie kanādieši priecājas un plaši izrakstās par to, un nevar tikai saprast,kāpēc Eiropas komisijas to uzskata par nevēlamu grēku. Tā nebīju arī pārsteigts , kad ar tulznās cietī sastrādātām rokām,ar stingriem , saules un vēja appūstiem sejas pantiem Halifaksā notālās Ontario provinces ieradās kāds būvstrādnieks un paziņoja,ka esot veterinārsts ar daudzgadēju praksi bet biju pārsteigts, kad viņš paziņoja, ka esot ieradies ,lai apprecētos.

Sirdī kautkas patīkami sakustējās - ja arīpašam man precību laiki sen garām,ir labi šādās lietas kaut pie citiem piedzīvot,vaj nē?

Tad liekas,ka lakstīgalas sāk pogāt pat Kanadā.Mums latvju meiteņu gan nav tik daudz kā lielpilsētās ,bet uz viemu viņš bija varen karsts.Es vinu sapratu.Bet kā nu tikt pie sievas, ja iecelotājus saista gari līgumi? Ne macītājs, bet darba pārvalde te izskir tādas lietas.Aizgājām, runājām . Jaunais brūtgans lietoja skaistus vārdus-"Cilvēcība, palīdzība,solījumi" un man sašļuka dūša,jo skaistiem vārdiem sen vairs neticu . Šis jaunkanādietis pie būvēm bij,redzams,jau aizmirsis savus eiropejiskos piedzivojumus.- "Atnākat rītu un paņemat līdzi savu līgavu"- bija vienīgais,ko varējām izspiest no darba pārvaldes.

Otrā dienā es nevarēju tikt līdzi,arī negribējās redzēt nelaimīgu mīlētāju sejas .

Bet biju maldījies.Laimīgi starodams pie manis ieskrēja atvadīties veterinārais būvstradnieks.-"Es viņu tūliņ varētu ņemt līdz , bet nolēmām,ka citu iebraucē - ju labā parakstītais līgums tomēr jāpilda.Pēc divām nedēļām manu līgavu pārcels uz mūsu būvfirmu. To var pagaidīt," un viņš skrēja uz vilcienu,lai ne zaudētu vienu darba dienu.

Es paliku viens,bet ar savādu ticību nākotnei un cilvēkiem.Nezinu vaj jaunais brūtgans arī šodien bija lietojis skaistus vārdus,bet zināju,ka tādi vēl nav bez izteiksmes un pamata jaunā pasaulē.Vēl latviešiem ir gods un griba un tas ir nākotnes pamats.

Šo gadījumu aprakstu, lai arī citi tēva dēli zinātu kā Kanādā var tikt pie sievas.

LATVIAN RELIEF, Inc.

Amerikas latviešu centrālā organizācija palīdzībai tautiešiem visā pasaulē ir Latvian Relief,Inc.Ar š.g. maiju organizācijas galvenā mīntne atrodas 92 Liberty Street,Room406,New York 6,N.Y.,U.S.A.

Organizācija darbu uzsāka 1941.gadā, kad vāciešiem okupējot Latviju pirmie trimdinieki devās uz Zviedriju.Kara apstākļos darbība varēja maz attīstīties,bet kļuva dzīvāka ar 1941.gadu, kad trimdinieku skaits Zviedrijā jau pārsniedza vairākus tūkstošus,bet Dānijā ,Vācijā, Austrijā un citur sasniedza 120.000. Palīdzības darbu veic tikai privātiem līdzekļiem,jo valdības pabalsts nav sanemts.

Latvian Relief,Inc. darbība izpaudusies: radu,draugu un paziņu sameklēšanā; imigracijas veicināšanā;bēgļu-trimdinieku tiesiskā aizsardzībā; drēbju,apavu un uzturvielu sūtīšanā uz Eiropu un līdzekļu sagādē.

Organizācijas vadībā ir ievērojamākie Nujorkas latviešu sabiedriskie darbinieki R.Hermansons,J.Lenovs , J. Zalcmanis, H.Lielnors,H.Tauriņš,H.Liepiņš un citi.

Traperi, Jāņi Kārkliņi

Pirmo reizi par latviešu traperi Jāni Kārkliņu dzirdēju man vēl Ontario ziemeļos zelta raktuvēs strādājot. Vecais lietuviešu zeltracis man stāstīja:
"Šūr, tas bija latvietis.Džons Kārklinas bija vārdā Viņu pazīst no Nipigona līdz Dievu ezeram.Vienu ziemu mēs trapējām kopā pie Bīver River.Džons ir smārt trapers.Viņu pazīst tik pat labi arī Jukonā kā Britu Kolumbijā. Šūr!"
Jūs varat iedomāties manu pārsteigumu , kad kāda jūnija pēcpusdienā sagaidu divus ciemiņus- vecais vienmēr asprātīgais Šenbergu Kārlis, mani iepazīstinādams ar slaiko kaparkrāsas sejas īpašnieku, uzvaroši saka: "Un šitas te ir lielais latviešu traperis Jānis Kārkliņš.Suitu zemes dēls!"Bet Kārlis nenociešas piebilzdams:" Suit saskaiti pogas ! "
Kārkliņš iebraucis pilsētā pārdot savu ziemas guvumu. Te palikšot pāris nedeļas.Priecājas , ka tik daudzi jaunu latviešu sabraukuši.Neesot vairāk kā10 gadu latviski runājis.
Šenbergu Kārlis mani vedina:"Sadabū kādas glāzes, te ir džindžers, un tad,lai Janka pastāsta par sevi!"
Un te,lūk, Jāņa Karkliņa stāstījums :
"Mežs un medniecība mani saistīja jau no mazām dienām Esmu dzimis 1910.gadā Alsungā.Kārlis mani mēdz kaitināt sauk.dams par suitēnu.Tas nu es esmu un ar to lepojos.Kam tad Latvijā bija skaistākie dančī un dziesmas , ka ne alungiešiem!
1930.gada 24.martā ierados Kanādā:Tas bija slikts laiks - depresijas gadi. Darbu atrast bija neiespējami.Man kabatā bija daži simti dolaru.Ar tiem pietika, lai nopirktu bisi, lamatas , gulamo maisu, laivu un proviziju"
"Vienu mirkli" pārtraucu stāstījumu," Zinu , ka daudzi mūsu tautieši labprāt vēlētos būt traperi.Cik īsti trapers ņem līdz provīziju?"
"Laukā parasti paliek no septembŗa līdz maija vidum. Vienam vīram vajadzētu: 50 mārc. cukura,40 mārc.sviesta; taukus un gaļu navajaga ņemt, jo lāča gaļa garšo līdzīgi cūkgaļai, jānomērce tikai etiķī.Lācim arī speķis ir sevišķi labs.Milti būtu jāņem kādas 250. , putraimi un rīsi 25 mārciņas, žāvēti augļi 3o, kafija un tēja 10 mārciņas:Nedrīkst aizmirst arī moskitu tīklu, naglas un citus sīkumus.
Kad viss ir sagādāts ,vēl jāsamaksā 2 dolāri par medību atļauju,un tad var doties ārā.
Man gadījies , no beidzamās dzelzceļa stacijas līdz medību apgabalam,nobraukt pa upēm un ezeriem pat pāri par 500 jūdzēm.Bieži vien jāpārvar vairākas jūdzes plati zemes šaurumi, lai ceļu turpinātu pa citu upi. Tad visa mantība jāpārnes uz paša pleciem.
Parasti līdz 1.novembrim medību laukī ir sasniegti un upes krastā ziemas būda ir uzcelta.Un tad sākas vientuļie , bet skaistie ziemas mēneši.Parasti izlieku 100 līdz 200 lamatas.Tās jāpārbauda reizi nedeļā.Gaļu visai ziemai nodrošina jau pirmais nošautais meža vērsis.Bet uzturs nekad nav vienmuļš -pīles,zivis un brieži ļauj mainīt ēdienu karti"
"Kāda tad īsti ir vienas medību sezonas bilance ?"
"Tas atkarājas no gada. Šogad, nupat pārdevu 60 lapsas, 3 lūšus, 6 vilkus, 5 ūdrus,20 sermuļus, paris simtu ūdenszurka un vairāk kā 1000 vāverītes.Nošāvu arī 3 lāčus, bet tie neatmaksājas- ādam nav nekādas cenas"
"Un cik viss šis laupījums iznāk dolāros ?"
"Pēdējos gados cenas kritušās.15oo dolāri ir caurmērā normāls ieguvums.Par lapsu tagad dabū tikai 10,vilku-7 bet sermuļiti 3 dolarus."

Latviešu trimdinieki Eiropā atkal ceļa jūtīs.

Tad mūsu sarunā iekrīt ākīgais Kārlis:"Pastāsti kā traperi ņem līdz sev arī paligus?"
"Es to nemēdzu darīt" smejas Kārkliņš"bet ir jau tiesa, ka daudzi traperi pirms došanās uz medību laukiem saimniecības vadīšanai ņem līdz indianietes.Varbut , ka arī laika īsināšanai.-Parasti trapers ierodas ar ciema kukuli;divām degvīna pudelēm pie cilts vecākā. Sapīpē miera pīpi un izstāsta savu vajadzību. Tad virsaitis stāda priekšā savu kolekciju.Par 60 dolāriem un vienu zīda drēbju kārtu indianiete ir gatava sekot un kalpot visu ziemu.Kad medību laiks beidzies, indianiete atgiežas savā rezervātā.Na, Jums vajadzētu redzet kā indiāniete ar zobiem dīrā mazos zvēriņus!."
"Nemaitā apetīti!" Šenbergu Kārlis pārtrauc mūsu trapera stāstu.
"Vai garie ziemas mēneši nav pārāk garlaicīgi? " es jautāju
"Tiesa , kādreiz jau ir.Pēdējo gadu deviņus mēnešus neredzēju neviena cilvēka.Būs jāsameklē tagad starp jaunajiem tautiešiem kāds biedrs, kam tā lieta arī patiktu "
Bet Kārlis skelmīgi piebilst:" Vai gan tev nebūtu labāki palūkoties pēc kādas latviešu zeltenes? Cik ilgi tā dzīvosi kā lācis pa mežiem?"
" Arī par to varētu padomāt" Jānis Kārkliņš kautrīgi piekrīt, un man liekas , ka vecais traperis ir nosarcis.

Alf.Ķegumnieks

PIRMS 100 GADIEM

Pasaules preses slejās šodien arvien vairāk un vairāk atrodam rakstus ,kuros iztirzāts komūnisms.-
Gandrīz priekš simts gadiem , latviešu kultūras darbinieks Juris Allunāns,būdams students Tērbatas augstskolā uzrakstīja dažus gabaliņus par tautsaimniecību, starp citu,arī par komūnismu un komunistiem.
1855.gadā viņš rakstīja :
"Visur, kur visai liela nabadzība vienā pusē un visai liela bagātība otrā pusē it tuvu blakam stāv , tur allaž domas ceļas , kapēc šim lielam pulkam nabaga laužu tā būs vārgt un knapībā dzīvot , kamēr bagāti laudis pilnībā dzīvo un nezina, kur savas mantas likt. Kā še cilvēki varot būt brīvi un cits citam vienādi, ja mantas lietās tāda nevienādība starp viņiem ir ? Un visiem cilvēkiem vajagot būt vienādiem un brīviem. Lai nu visi laudis varētu būt vienādi un brīvi ,tad vajagot visas mantas laužu starpā vienādās daļās izdalīt, tā,ka no bagāta vairums esot jānoņem un nabagam jādod. Šadu mācību ,ka visas mantas visiem kopā piederot un neviens vairs nevarot sacīt ,šī lieta vai manta tik man vienam pieder un nevieam citam , sauc par komūnismu, un laudis, kas pie šīm mācībām turas par komūnistiem.Jebšu šādas ziņas jau vecos laikos Graks Romā sludināja un Platons Griekijā mācīja, un ir Lutera laikos īpaša ticības draudze ,ko par atkrustītājiem sauc, gribēja ,lai visas mantas kā arī sievas un bērni visiem kopā piederot,tad tomēr mūsu laikos šīs maldīšanās no mācītiem vīriem īpašās grāmatas tika aizstāvētas.
Vēlāk citi rakstnieki šo komūnismu lūkoja caur grāmatām izplatīt un viņi arī piekērājus pie savas mācības pa tūkstošu tūkstošiem atrada, proti tādus laudis,kas neko negrib strādāt un , kas maizi bez garozas grib ēst -
Ja šo komūnismu ar tīru prātu aplūko,tad viņā ieraugams par tīru aplamību.Jo,ja arī tiešām visas mantas vienādās daļās laužu starpā izdalītu, tad tomēr laudīm atkal ļoti ātri būtu nevienāda manta,tapēc , ka cits prātigs, cits aplams , cits taupīgs, cits izšķērdētājs,cits ir sātīgs un cits ir plītētājs.Tādā vīzē tautas mantas arvienu būtu no jauna laužu starpā izdalamas,un ikkatrs uz cita mantu palaizdamies labāk slinkotu nekā strādātu,labāk plītētu nekā taupītu, kamēr tad pēdīgi nevienam nekā vairs nebūtu.Visi , kam vesels prāts ir, atjēgs, ka labāki ir tikai daļai no tautas būt nabagai, nekā visiem palikt par ubagiem.Komūnisms grib lielu vienādību tautu starpā pagūt, bet pieved jo lielu nevienādību. Kāda brīvība un vienādība tur var būt, kur man kā vērgam priekš citiem jāstrādā, kas paši slinkodami no manas mantas var ņemt, kas tiem patīk ?
Franklīns,liels laužu draugs Ziemeļ-Amerikā , reiz ļaudīm, kas maizi bez garozas gribēja ēst sacīja :
"Ja jums kāds cilvēks saka , ka jūs variet citādi pie mantām klūt , kā tik caur darbu vien , tad jūs viņu neklausiet , jo tas ir slepkava! "

I.V.

No visas pasaules

Savienoto Valstu apakšnams pieņēmis likumptojektu par 205.000 DP uzņemšanu.Pieņemtais likumprojekts ir sevišķi labvēlīgs baltiešu bēgļiem.
Uz Eiropu nekavējoties izbrauks īpaša emigrantu izvēles komisija.
Amerikāņu prese atzīmē ,ka dažadas baznīcu un palīdzības organizācijas, kā arī IRO gādās par lidzekļiem ceļa naudas segšanai. No bēgļiem neņems parastās nodevas t.i.$10 par vizu un $ 8 galvas naudu.Lai izvairītos no komūnistu ieplūšanas , bēgļus skrīnēs vismaz trīs reizes.
Likums dod prieksroku veselai rindai profesiju : lauksaimniekiem,ogļračiem, būvstrādniekiem,šuvejām un drēbniekiem,skolotājiem , zinātniekiem un tehniķiem. Nākošā kategorija, kam dos preferenci, ir tie kam Sav. Valstīs ir likumīgi ieradušies radinieki .Pēdējiem būs jādod garantijas , lai imigranti nekristu par nastu vietējām iestādēm.

# # #

Republikaņu partija par savu kandidātu Savienoto Valstu Presidenta vēlēšanām izvirzījusi Nujorkas štāta gubernātoru T.E.Dewey, bet vicepresidenta amatam - Kalifornijas gubernātoru E. Warren.

# # #

Sav.Valstis pieņemts arī likumprojekts par obligātorikkā kara dienesta ievešanu.Dienesta ilgums noteikts uz 21 mēnešiem. Ar to ievērojami tiks restaurēts Sav.Valstu militārais spēks.

# # #

Ilgi gaidītā valūtas reforma beidzot 20.jūnijā izvesta Rietumvācijā.Jaunais maksāšanas līdzeklis ir"Deutsche Mark".Lidzšinējās Reichsmarkas izņemtas no apgrozības, apmainot ik iedzivotājam 40 markas. Bez tam ik mēnesi varēs apmainīt 20 markas. Sagaida,ka šinīs dienās paziņos jaunās vācu markas starptautisko kursu.
Dienu pirms valūtas reformas izvešanas,cenas "melnā tirgū" sasniedza pasakainus apmērus. Par vienu cigareti prasīja 135 markas, bet pudeli vīna 1200 markas. Krievu kontrolētā Austrumzonas prese nosauc notikušo valūtas reformu par nekrietnu četru valstu nolīguma pārkāpšanu. Tagad Vācija esot saskaldīta divi daļās.

# # #

Melnā roka

Jauniebraucēji mums stāsta par stingrajām veselības parbaudēm,par politiskajām pratināšanām,par mēnešiem ilgo nīkšanu transita nometnēs.Grūtāk kā kamielim caur adatas aci- sarežģīto emigrācijas norisi raksturoja kāds jauniebraucējs.- Pret politiskajām un veselības pārbaudēm principā nebūtu ko iebilst , jo šīs akcijas notiek saskaņā ar emigrantus uzņemošo valstu valdību instrukcijām.Tajās doti tikai galvenie norādījumi.Vai jauno iecelotāju izvēlē vadās no birokratiska vai arī no humanitāra gara - tas atkarīgs no instukciju izpildītāju ierēdņu rīcības.
Nesaprotami un nepiedodami turpretim ir notikumi par kuriem nāk ziņas no tranzita nometnēm.Miklaina dokumentu pazušana,rentgena uzņēmumu samainīšana , padarot gluži veselu cilvēku par pēdējās pakāpes TB slimnieku - diemžēl ir notikuši fakti.Kas vainojams Ierēdņu nolaidība? Varbūt nekompetence? Vai arī kāda noslēpumaina melnā roka.
Ja ievērojam,ka mums labi zināmā austrumu vara jau nepārprotami pierādījusi savus centienus visiem līdzekļiem aizkavēt baltiešu izkļūšanu no Eiropas,japieņem, ka patiesi šāda melnā roka darbojas. Komūnistu agentiem nav nemaz tik neiespējami šīsdienas Vācijā sameklēt savu pavēļu izpildītājus.Mēs taču zinam,ka bēgļu aprūpes organizācijās gan kā tulki , gan kā mazāki ierēdņi darbojas daudzi vācieši un vācietes.Maz ticams, ka šie darbinieki būtu tik pat rūpīgi skrīnēti kā tas notiek ar bēgļiem.Cik liela nozīme ir tulka darbā vienam vai otram jautājumam piešķirt pareizo vārdu nozīmi, par to nešaubīsimies.
Ja mazo ierēdņu aktīs pazūd kāds svarīgs dokuments, tā ir bieža parādība,bet grūti pierādīt vai tas noticis ļaunprātīgi vai "netīšām". Tomēr ar šiem mazajiem sabotieriem iespējams cīnīties.Bēgļu aprūpes un emigracijas iestažu augstākie vadītāji nenoliedzami ir bēgļu interešu aizstāvji . Līdzšinejā prakse rāda ,ka sarežģījumu gadījumos neatlaidīgi meklējot savu taisnību tieši pie emigrācijas lietu kārtotājiem- augstākajiem ierēdņiem , taisnības kauss nosveras bēgļu pusē.Tādēļ bez jebkādām bailēm - neatlaidīgi jautājumu kārtot līdz pat visaugstākai instancei!- Sūrs un grūts,brīžiem pat pazemojošs ir mūsdienu emigranta liktenis,bet ir jātiek visam pāri, jo uz spēles katrā gadījumā tacu ir likts vesels cilvēka dzīves posms.

Latviešu gleznu skate

Pateicoties ievērojamā latviešu gleznotāja prof.V.Tones atbalstam,radusies iespēja noorganizēt Ziemeļamerikā pirmo Latviešu mākslas skati.Gleznu kolekcijā,kas patalaban atrodas Kanādā,bez prof.V.Tones ietilpst arī A.Ogules,A.Dārziņas,A.Mazīša,J.Krūmiņa , J.Zvirbuļa,J.Zuntaka un Ev. Dajevska darbi.
Pēc izstādes Edmontonā skate būs pieejama visām pārējām latviešu organizācijām. Kanādā un Sav.Valstīs. Organizācijas Latviešu mākslas iztādes jautājumā tuvāku informāciju var pieprasīt "Brīvā latvieša" redakcijā.

Palestinā turpinas pamiers starp žīdu valsti Izraeli un arābiem.Pilnīgi negaidīti izcēlušās bruņotas sadursmes pašu žīdu starpā . Teroristu organizācija Irgun Zvai Leumi uzspridzinājusi vairākas noliktavas un aizdedzinājusi kādu municijas kuģi.

# # #

1500 Kanādas menoniti no Sarkanās upes ielejas,Manitobas provincē, ir sagatavojušies izceļošanai uz Paragvaju, kur tie nodomājuši sākt jaunu dzīvi tēvu tēvu garā.

# # #

Ontario ziemeļos izcēlušies milzu mežu ugunsgreki.
.Mezi deg 800 kv.jūdžu palatībā. Ugungrēku dēļ , darbu pārtraukušas arī vairākas latviešu mežinieku grupas.

# # #

Varšavā sanācis starptautisks komūnistu kongress . Tajā bez Molotova piedalas Albanijas,Bulgarijas,Polijas,Ungarijas,Cecholovakijas,Dienvidslavijas un Rumanijas ārlietu ministri.

# # #

Kanādas parlamentā Aizsardzības ministrs Claxtons apliecināja , ka vienīgais agresors,kas varētu apdraudēt Kanādu ir Padomju Savienība. Ministrs pielaida varbūtību,ka Kanādai varētu uzlidot 1000 padomju 4-motorīgie bumbvedēji.Šāds uzlidojums būtu bez strateģiskas nozīmes,jo kanādieši bolševiku armadu ātri iznicinātu.
Karš esot iespējams kuru katru brīdi.Tādēļ Kanādai javeltē lielākā vērība savu bruņoto spēku izveidošanai.

# # #

Dr.S.M.Hermans nozīmēts par jaundibinātās organizacijas "Lutheran World Federation Immigration Service sekretaru.No Ženevas viņš pārzinās visu luterāņu bēgļu pārvietošanu

Atvēr vārtus

(Noslēgums no 1.lp.)

cikpat lielas izredzes kā kamielim izlīst caur adatas aci.
Republikaņu vairākums Senatā izšķirās par kristiegiem bēgļiem labvēlīgu likumu un pie tā pieturējās līdz beigām un līdz galīgai uzvarai,kaut arī bija jāpacieš visniknākie uzbrukumi,ka senātori vainigi rasu diskriminācijā.
Kā jau īstā demokratijā , gala iznākums atkarājās no tā, kurā pusē ir lielākais vēlētāju spiediens.Te nu kristīgās baznicas labā sadarbībā pierādīja savu varu un spēku.
Pateicoties īpatnējiem iekšpolitiskiem apstākļiem un dažādu apstākļu sakrišanai baltiešu bēgļiem atvērās izdevība imigrēt uz Savienotām Valstīm necerēti lielā skaitlī.Nevēloties nekā ļauna citiem,bet izejot no pārbaudītā fakta,ka "pašu āda ir tuvāka" par to priecāsimies.Bet neaizmirsisim,
ka likums un likuma izvešana dzīvē ir divas dažādas lietas;ka imigrantiem ir vajadzīgi veicinātāji un, ka imigracijai ir nepieciešams kapitāls.It sevišķi latviešiem nāksies vēl piedzīvot lielas grūtības , kamēr piepildīsies daudzu trimdas tautiešu sapņi nokļūt Amerikā un tur nostāties uz drošām kājām.

MŪSU LASĪTĀJIEM

Laikraksta nākošo numuru piesūtīsiem tikai tiem , kas būs nokārtojuši abonešanas maksu.
Sūtiet "BRIVO LATVIETI" arī saviem draugiem un paziņām uz Eiropu!

ABONEMENTA PIETEIKUMS

The Editor ," FREE LATVIAN"
9536 - 107 A Ave.
Edmonton,Alta.,Canada

Ar šo nosūtu $___abonementa maksājumu un lūdzu piesūtīt man laikrakstu "Brīvais latvietis" 1 gadu/ ½ gadu

Vārds un uzvārds_____
Adrese_____

Abonementa maksa par gadu $ 5,pusgadu $3

LATVIJAS BAPTISTU DRAUDŽU generālsekretars A.Klaupiks,laikā no s.g.23.līdz 26.jūnijam viesojās Edmontonā.A.Klaupiks ar Rietumkanādas baznīcu vadošiem darbiniekiem pārrunaja latviešu bēgļu emigrācijas veicināšanu Kanādā.
Ameklējot "Brīva latvieša" redakciju A.Klaupiks informēja par paveikto darbu un nākotnes nodomiem latviešu trimdinieku labā, reize solot mūsu laikrakstam iespējamo atbalstu turpmākā darbā.

PREZIDIJU KONVENTA locekļi Savienotās Valstīs un Kanādā,laipni lūgti paziņot savas tagadējās adreses A.Kundratam(fil.Sel.) , 9536 -107 A Ave.,Edmonton, Alta, Canada.

ATBALSS

Jauns latviešu informācijas izdevums rotātora tehnikā sācis gaitas Toronto. 'Atbalss' atbildīgais redaktors ir Toronto Kanādas latviešu kluba priekšnieks A.Carlsons , bet izdevējs S.Miglinieks.
Apliecinot labu sadarbības gribu, novēlam jaunajam pasākumam labākos panākumus.
S.Miglinieks paredzējis arī šo mēnesi laist klajā arī mākslas un literatūras mēnešrakstu.

— Johns Jones —

Kanādas latviešu seniors Johns Jones cietis nelaimes gadījumā.Nelaimigi krītot viņš cietis kermeņa kontūzīju.Slimnieks ievietots Edmontonas Universitātes klīnikā.

LATVIEŠU BIBLIOTĒKAI
Tautietis E,Rūtītis piesūtījis Edmontonas latv.bāc Kapuskasingas 61.mežinieku nometnes tautiešu veltī Kanādas latviešu bibliotēkai "Mēs ceram,ka šīs grāmatas lasītājiem atgadīnās tālo, bet viemēr mīļo dzimteni pie Baltijas jūras" pavadvēstulē raksta E.Rūtītis.

JAUNIEBRAUCĒJI
četrās Rietumkanādas provincēs: Manitobā,Saskačvānā, Albertā un Britu Kolumbijā laipni lūgti paziņot savas adreses Edmontonas latviešu biedrībai "Imanta"
JAUNIEBRAUCĒJIEM "BRĪVO LATVIETI " PIRMAJĀ MĒNESĪ PIESŪTĪSIM BEZ MAKSAS.
PAZIŅOJAT SAVU ADRESI.

LATVIEŠU SPORTISTI
Kanādā lūgti paziņot savas adreses Arvīdam Jekabsonam 9536-107 A Ave,Edmonton , Alta.Pēc sporta darbinieku apzināšanas paredzēts, dibināt sporta sekciju pie latviešu organizācijām.

Aprūpes fonds

(Noslēgums no 1.lp)
Šiem un kopējā fonda pārvaldē.
Ar šo ierosinājumu es jau griezos pie mūsu goda konsula Brysona kunga Toronto. Viņš gan piekrita šāda amatā izsaukt no Vācijas tur izbīdītu pārstavi,kas pats spētu samaksāt savus izdevumus.Latviešu rūpnieku , lauksaimnieku,ārodnieku kopa kā šādu vīru ir izraudzījusi rūpnieku Brunera kungu un atrodas kontaktā ar Brysona kungu.
Taču uz ierosinājumu par Aprūpes Fondu Brysona kungs neko pat nav atbildējis un tiesāi Jūsu rokās,cienītās latviešu biedrības,tagad ir spēks vai nespēks visus latviešus apvienot kopējās domās un darbos,lai reāli palīdzētu izaugt lielākai Kanādas latv.kolonijai.
Viens cilvēks,ar privātiem līdzekļiem nekad nespēs visu to veikt , kas šeit ir darams un izdarams,un labi būtu,ja mums ikkatrā provincē būtu šāds pašu iecelts darbinieks latv.darba sagādei.Tapēc Latv.Centr.Komit vārdā ,kas griezās pie manis ,visu latviešu DP uzdevumā no sirds lūdzu padomāt,kas šajā lietā būtu darams.Vai nebūtu iespējama maza sanāksme-no katras latviešu biedrības pa vienam pilnvarotam vīram, kas kopēji izstrādātu uzsaukumu un izbīdītu iepriekš ik biedrībā akceptētus kandidātus šāda darba sākumam.
Ļoti lūdzu ,ne savā, bet latviešu DP vārdā,sarakstīties savā starpā un ziņojiet savu lēmumu Latviešu Centrālai Komitejai.

# # #

Montreālas latviešu palīdzības komitejas priekšsēdis K.Lazdiņš un Edmontonas latviešu biedrības priekšnieks K.Dobelis izteikuši gatavību nekavejoties, sadarbībā ar parējam latviešu organizācijam un sabiedriskiem darbiniekiem , stāties pie Aprūpes fonda realizēšas.

Redakcija aicina lasītājus izteikt arī savas domas M. Vētras ierosinātā jautajumā.

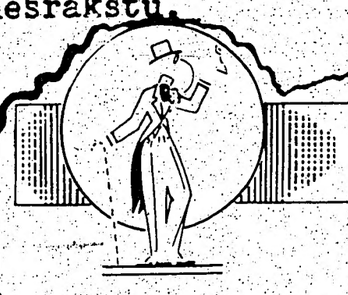
Dittrich
MEN'S SHOP
"Smart Wear for Smart Men"
"Tailors in Edmonton Since 1898"
JAUNIE KANADAS LATVIEŠI IEPERKAS
10164 - 101 STREET
EDMONTON , ALBERTA
VADOŠAIS KUNGU MODES NAMS KOPŠ 50.GADIEM

SLUDINAJUMU MAKSA :
PAR VIENSLEJIGU RINDU 20 CENTI.

Latvju vārds

NACIONĀLS LATVIEŠU LAIKRAKSTS
Iznāk 2 reizes nedeļā
Redakcija:Postbox 15079 STOCKHOLM, SVERIGE
Abonēšanas maksa:
1.mēn.$ 1.00
3.mēn.$ 2.75
6.mēn.$ 5.00
Pārstāvis Kanādā:
A.Kundrats
9536-107 A Ave.,
Edmonton, Alta.

DIEVS TAVA ZEME DEG

Andreja Eglīša
latvju tautas lūgšana,
ar N.Strukes ilustrācijam
ANGĻU VALODA
DĀVINIET SAVIEM KANĀDAS UN SAV.VALSTU DRAUGIEM

pieprasīt:
AMERIKAS LATVIEŠU GRĀMATNĪCA - 9536-107 A Ave
Edmoton, Alta.,
Canada.

C E L S
Gara dzīves mēnešraksts

Abonēšanas maksa par 6 mēnešiem $ 2.00

Pārstavis Kanādā:
Ilmārs Jankovskis,
Louvicourt Goldfied,
VALd'OR, Oue.

LABS KUNGU DRĒBNIEKS
var tūliņ dabūt pastāvīgu darbu Edmontonā.
Rakst."Br.L"red.of.No.6a

LATVIEŠU DAILAMATNIEKU
ražojumus izdevīgi Kanādas tirgū var novietot nododot tos komisijā "AMERIKAS LATVIEŠU GRĀMATNICAI " 9536 - 107 A Ave,EDMONTON,Alta , CANADA . Krajumā latviskas sudraba rotas, tautiskas lelles, koka intrasijas dari bi u.c.

$ 150 MĒNESĪ
pie visa brīva.Darbs vecā Kanādas latvieša vadībā , Albertas provincē,150 jūdzes no Edmontonas.
Rakstīt:"Br.L" red.of.No.1

MĒBEĻU GALDNIEKI
var atrast darbu Edmontonā lielā firmā.Pietiekties tikai labiem amata pratējiem.
Rakst:"Br.L"red.of.No.2

TAUTIETES VAR ATRAST
darbu kā slimo kopējas ar algu $ 81 mēnesī pie brīva uztura.Darba vieta Edmontonā.
Rakstit:"Br.L"red.of.No.3

VECIE KANĀDAS LATVIEŠI
Kas varētu izīret istabiņu vai dzīvokli manai vēl Eiropā esošai gimenei(sieva un 3.un 5.g.v.bērni).
Trūkstot dzīvoklim nevaru savu gimeni izsaukt no bēgļu nometnes Vācijā.
Rakstīt:"Br.L"red.of.No 4

MAIZNIEKS
ar zināšanām rupjmaizes un saldskābās maizes cepšanā, var atrast darbu pilsētā.
Rakstit:"Br.L"red.of.No 5.

KANĀDĀ DZIMUŠAIS LATVIETIS
atraitnis ar 3.g.v.puisēnu, materiali nodrošināts ,vēlas nopietnā precību nolūkā iepazīties ar tautietēm līdz 35.g.v.Lūgums rakstīt angliski.
Rakstīt:"Br.L"red.of.No.12

LATVISKAS ROTAS
THE BALTIC SILVERSMITH SERVICE
EDMONTON, 9536-107 A Ave.

LATVIEŠU FĀRMERI,
palīdziet atrast darbu kā laukstrādniekam latviešu bēglim Eiropā. Ir pieredze laiksaimniecībā.Gimene-sieva un 6.g.v. meitenīte.Izsaukšanas izdevumus atlīdzināšu.
Rakstīt "Br.L"red.of.No.7

MEKLĒJU DARBU LAUKSAIMNIECIBĀ. 33.g.v.,neprecējies, nesmēķētājs, nedzērājs.Ir 10.gadu pieredze Latvijā, Aizputes apriņķī.
Rakstit: Otto Māters,DP Camp Meerbeck, (20a) Kr.Stadthagen, Germany

KAS VARĒTU
sagādāt manai gimenei (sieva un 2 bērni) apmešanās iespēju Ontario provinces pilsētā.Dzivoklis nepieciešams emigrācijas lietu kārtošanai.
Rakstīt:"Br.L " red.of.No.8

VAI BŪTU KĀDS,
kas varētu aizdot uz 6.mēn. $ 200. gimenes pārvešanai no Eiropas.
Rakstit: "Br.L " red.of.No 9a

ZELTENES ATSAUCATIES
Ar jums vēlas nopietnā precību nolūkā iepazīties latviešu trapers Kanādā. Saprašanas gadījumā dzersim kāzas.
Rakstīt: "Br.L " red.of.No. 10.

TRĪS JAUNIE KANĀDAS LATVIEŠI, kopvecumā 77.g. ,vēlās nopietnā precību nolūkā sarakstīties ar jaukām latviešu meitenēm.Ģimetnes vēlamas. Alfs, Janis un Ingus.
Rakstit:"Br.L"red.of.No.11

10 JAUNIEBRAUCĒJI,KAM IZBEIDZAS LIGUMA SAISTIBAS
var atrast darbu pie ceļa būves, vecā Kanādas latvieša vadībā.Līdz rudenim darbs pilsētas tuvumā,bet ziema Albertas ziemelos . Atalgojums no 70 ¢ līdz $ 1.50 stundā.